

Przybysze z Południa

Southern Guest:

Cynips mitrata Mayr., *Cynips glutinosa* Gir. (Hym.)

napisał

JÓZEF SCHNAIDER.

W drugiej połowie października 1935 r., mimo iż sezon połowu motyli przeminął i liczyć można było jeszcze tylko na niektóre późne gatunki, chodziłem po lasach i zrębach, zbierając poczwarki, korniki, zgrubienia i narosłe i wybierając sobie miejsca do połowów w następnym roku. Oglądałem krzewy, drzewa i pniaki, czy żerują w nich gasienice Przezierników i wyszukiwałem większe skupienia niektórych roślin, gdzie mogłem spodziewać się ich pojawu w przyszłym sezonie.

W czasie jednej z takich wędrowek po lesie, położonym w obrębie gminy Rzęsa Polska, przechodziłem linią biegnącą od rogatki naprzeciw przystanku kolejowego w Hołosku ku łakom, tworzącym już własność gminy Rzęsna Ruska. Rozglądając się po pniach i gałęziach drzew, na jednym z dębów spostrzegłem nieznanę mi galasę, z których kilka sztuk wyciąłem i zabrałem do hodowli domowej. W kilka dni później takie same galasy zebrałem na jednym z dębów w lasach, należących do gminy miasta Lwowa, a położonych na terenie gminy Brzuchowice. Galasy te rozpoznał inż. Stanisław Kapuściński jako należące do *Cynips mitrata* Mayr. Zebrane gałązki z galasami wetknąłem do doniczki z ziemią i ustawiłem na oknie mieszkania, a 20 stycznia 1936 r. zaczęły lęgnać się pierwsze owady. Kilka okazów tej galasówki zdeponowałem w Muzeum Przyrodniczym im. D z i e d u s z y c k i c h we Lwowie.

Mimo bardzo skrzętnych poszukiwań, tak w tym samym roku, jak i w następnych latach więcej dębów z podobnymi galasami już nie znalazłem.

Dąb w Rzęśnie Polskiej, stojący przy samym pasie gospodarczym, na kraju lasu o typie mieszanym, sosnowo-dębowym z małą przymieszką grabu, osiki, brzozy i świerka, liczył około 40-50 lat i posiadał galasy na dolnych gałęziach od strony po-

łudniowej, wystawionej na działanie promieni słonecznych. Dąb w Brzuchowicach o takiej samej ilości lat rósł naprzeciw stacji kolejowej na zrębie o kulturze dębowo-sosnowej, niejednolitej pod względem wieku, na kraju małej grupy niedorębu, składającej się z kilku dębów, buków, osik, sosen i świerków, i posiadał galasy również na dolnych gałęziach o ekspozycji południowo-zachodniej.

Rzecz znamienna, że podczas gdy w hodowli domowej ze wszystkich prawie galasów wylęgły się owady, z galasów pozostałych na dębach w lesie zupełnie się nie lęły. Oglądałem je bowiem w następnym roku, ale otworów wylotowych w nich nie znalazłem. Świadczyło by to o tym, że zbyt ostry klimat nie sprzyjał zadomowieniu się tej galasówki w okolicy Lwowa.

Na dębie z galasami *Cynips mitrata* M a y r. w Brzuchowicach zebrałem też równocześnie jeden galas należący do *Cynips glutinosa* G i r., jak go oznaczył inż. K a p u ś c i ń s k i, lecz Imago z niego niestety nie otrzymałem.

Cynips mitrata M a y r. wykazana została dotąd z Austrii Dolnej, Węgier, Włoch i Malej Azji, *Cynips glutinosa* G i r. zaś z Austrii, Węgier, Włoch, Francji i Hiszpanii. Lwów zatem był by północną granicą zasięgu tych południowych galasówek.

Summary

The author informs that he found in 1935 two southeuropean oakgallwasps, namely: *Cynips mitrata* M a y r. and *Cynips glutinosa* G i r. in the nearest vicinity of Lwów.

It is worth mentioning that was possible to breed the first species in a room and bring it to imago's in the next spring; whereas in the open even caterpillars do not develop. Presumably this southern species can not stand the too severe climate of the surroundings of Lwów.